

*Kovács Gabriella*¹

Actus tragicus

Mióta nem félek a férfiktól
nő se vagyok. Kikeményedtek látomásaim
külön formát kapott minden szívverés
és külön szívet minden pozitúra.
Ebben a gazdag szívtelenségben
– egyre halkabb zenétől betörő ablakok –
állandó kilátásom van a szeretetre.
Tudniillik, a maximum érzéketlenség is eksztázis
tartalmas, sűrű és istenre fogékony hidegség
nem ördögi, nem rossz. Vállalt kiűztetés
mint mezők vállalják saját felgyújtásukat forró nyarakon.
Mert én nemérteni jöttem és nem is látni át
ég és föld többszörös frusztrációját
csak lankadni a szépet, lassítani magamat
ezt a gyomorból keresztényt, csapvízben halakat.
És lefejeztetni magam minden királynak,
a nyilvános vagdalkozás lepkéi szállnak
ágyról ágyra minden egyes este.
Könnyű az Istennek. Nincs esélye a testre.

¹ Válogatás az Eszterházy Károly Egyetem, a Miskolci Egyetem és a Babeş-Bolyai Egyetem nemzetközi hallgatói irodalmi pályázatából

Apám ritkán, de szeret

Két bezárt égöv a szemed,
és a színét sem látom soha,
mert cigizel, és a sűrű konyha
szűkén a tüdőd kitölti
minden tered és időd.
És különben ennyi.
Ennyit láthatok belőled,
Te szent és kopasz dolog.
De néha, hallgatom,
ahogyan magadban beszélsz,
tanulom, hogyan káromolsz, remélsz.
De van, nem veszek észre,
ülsz, mint konyhabútorok része,
melyekben se hit, se hanyatló inger.
Könyvet olvasol, a címe „Hitler”.
És mégis, bűdös részegen,
mikor kiválsz a bútor éleken
és meggyűlsz mellém,
mint bénában a mozdulat,
hogy szótlán kinyilatkoztasd,
az édesapám vagy,
megszeretlek. Mindenkinél jobban.
És ölelnék, és ölelnél
ebben a kettőzött titokban. De nem.
Mert ilyen a szíved, hideg és meleg,
mint az Istené, ritkán, de szeret.

© Benkő Imre: Hajógyári-sziget. Budapest, 2016

Fülöp Beáta

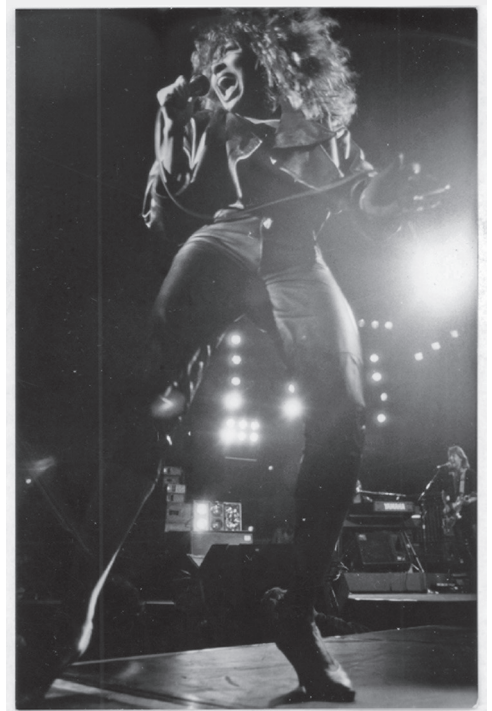
Kincskeresés

Akarom, de nincs.
Hol van az a kincs?
Keresem a nyárban,
Téli éjszakában..
Itt volt egyszer régen.
Keresem ott, mélyen.
Akarom, de nincs.

Sírás és Fájdalom,
Ima az erőm.
Nincs, de akarom,
Legyél a vezetőm!
Keresem a hangot,
Mi melengeti lelkem,
Keresem az arcot,
Mit lassan elfelejtek.
Akarom, de nincs.

Kergetem az időt,
Tán utolérhetem
a bizonytalan jövőt.
Elkapom, és
egyszercsak megáll.
Vele együtt
Majd minden helyreáll.

Akarom, van, nincs, van, nincs. Legyen.
Meg a te akaratod.

© Benkő Imre: Tina Turner. Budapest, 1985

Kopacz Tímea

Rynek Główny

És akkor ütött az óra. Hajnali négy volt. A krakkói köd azonnal elnyelte, ahogy kilépett a klubból. Szemei könnybe lábadtak, fogai önkéntelenül vacogni kezdtek az átkozott hidegtől. Sálát rátekerde az orrára, füleire, csuklyáját meg mélyen a szemébe húzta. Zsebében egy papírba csomagolt Csajkovszkij-zenedobozt szorongatott.

A Rynek Głównyn keresztül vezetett az útja haza, a Kazimierz negyedbe. A központra nyomasztó csendfátyol telepedett, csak lépteinek kopogását és a sál alatti kapkodó lélegzetvételt hallotta. Néha rúgott egyet a földre, hogy megtörje a monoton kipp-koppot.

Távolról egy alak tűnt fel. Fejében lepörgetett minden lehetséges scenáriót, hogy mihez fog kezdeni, merre fog elmenekülni, hogyha az alak úgy döntene, hogy megtámadja. Ahogy közelebb értek egymáshoz, a ködben sikerült kivennie, hogy egy meglehetősen kecses női alak ringatózik felé. Megnyugodott. De azért fejét lesütve, a saját dolgával foglalkozva (ez a dolog a zenedoboz görcsösen való szórításából, valamint a szörnyülködésből, hogy milyen sokat kell sétáljon hazáig, állt) haladt előre. Amint közel értek egymáshoz, rápillantott a nő lábára.

Ereiben egy pillanatra megfagyott a vér. A nő elhaladt mellette, azonban az árnyéka megállt.

Nem, nem.

De igen.

Túl sok alkoholt ivott. Káprázott a szeme.

Ahogy visszazállt belé a lélek megfordult, de abban a pillanatban elkábult. A nő jó pár méterre haladt már, és látszólag nem zavarta a tény, hogy az árnyéka már nem tart vele. Szólnia kéne neki? Nem, nincs kedve a rendőrségre kerülni, meg aztán ott nem is tudnak jól angolul, az ő lengyeltudásával meg csak kávé tudna kérni tejjel, cukor nélkül.

Lenézett a földre. Nem bírta eldönteni, hogy az árnyék a gazdája után vágyakozott, vagy pedig őt kémlelte. Hirtelen elfogta a vágy, hogy rálépjen. Ekkor azonban az árnyék felkúszott egy sarkon lévő épületre, és a mellette húzódó kivilágított utcára mutatott. Lábai maguktól indultak el abba az irányba, hiába is próbált parancsolni az elméjével nekik. Követte a falakon suhanó árnyékot, közben néha-néha hátranézett, hogy megbizonyosodjon róla, a sajátja nem szökött el. Az árnyék, mintegy gúnyolódva rajta – aki behúzott nyakkal, görnyedve lépkedett a fagyban-ruganyos léptekkel, a karjai gondtalanul lóbálva – ugrált egyik falról a másikra, míg nem egy temető kapujához nem értek. Elszomorodott, hiszen

életében először követett egy ilyen színiszter alakot, az pedig egy ilyen klisé helyre vezette, mint a temető. Azonban az árnyék átsétált az úton, és felkúszott a szemközti ház oldalára. Mikor nem akarta magától meglátni a neki szánt mutatni valót, az árnyék a cégérre mutatott. Egy fogászati rendelő volt. Szíve egy pillanatra megállt, és azt kívánta, bár úgy is maradt volna. *Dr. Krzysztof Nowak.*

Futásnak eredt. Önkívületi állapotban volt, a lábai vitték: el, el, csak minél távolabb. Bevágódott egy sötét kis utcába: ide nem tudja követni az árnyék. Megbotlott, és elvágódott, miközben próbált kikerülni egy eléje szökő macskát. Sem ereje, sem kedve nem volt felkelni. A hideg a csontjáig hatolt, ahogy feküdt az úttesten, és a fekete lyukhoz hasonló eget bámulta, amely sehogy sem akarta magába szippantani. Egy idő után megunt erre várakozni, és elkúszott a legközelebbi épületig, hogy nekivethesse a hátát. Előkotorta a zsebéből a zenedobozt, és kihajtogatta a papírt.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

Novák Kristóf

Életének 52. évében eltávozott az élők sorából.

Szerető apa, férj és testvér volt.

Felnézett. Az árnyék nem volt a szemközti épületen, mint ahogyan azt várta volna.

Hát persze! Hiszen nem égtek a lámpák. Felgújtotta a telefon flashét. Oldalra fordult, lassan kinyújtotta a mutatóujját, és megbökte az árnyékot.

Balogh Klaudia

Ember

Ember, ma hozzád szólok,
Ki erős vagy és konok,
Makacs, és harcias.
Vagy talán gyenge, gyámoltalan,
Kit a szél elfúj, ha megáll egy nap,
Ki sír, ha a háború élelmet kap.
Ember, állj már meg egy percre!
Épp veled beszélek!
Legalábbis hozzád, neked mondom.
Tudod, tudod-e a célod?
Esetleg a reggeli kávéd iszod.
Neked papolok, már mióta!
Állj meg legalább egy szóra!
Ne rohanj a világ ütemére,
Hisz úgyis le hagy, akkor mi értelme?
Miért viselsz olyan ruhát,
Melyen mintha az úthenger ment volna át.
Mond csak, ki az ikonod,
Van kedvenced? Kit utáznál?
Biztos van, lefogadom.
Azt utáznál, kinek neve nagy. Nem igaz?
Ember, ismerlek, jól tudom ki vagy.
Tudom, mit ettél, mit ittál ma.
Tudom, hogy kávé nélkül már hisztizel.
S azt is tudom, hogy milyen mélyen a szíved.
De te tudod, én ki vagyok?
Érted-e a sorokban mit gondolok?
Rájöttél-e már, hogy mit akarok mondani?
Vagy még mindig futol, mint kit hajt Moby Dick?
Ember, hunyd le a szemed.
Képzeld el a szerelmed, ki azt mondja “nem hiszek”.
“Nem bízom benned” “Nem érdekelysz”. Ember!
Ébredj fel! Nyisd ki szemed.
Érted már? Hiányzol. Értsd már meg.
Várlak, ember, már mióta várlak.

Érted átadtam magam a halálnak.
Tudtam, mikor születel meg,
És tudtam, hogy milyen leszel.
Tudtam, hogy a telefonod fontosabb lesz.
Vagy a laptopod tök mindegy.
Tudtam, hogy hátul leszek a sorban.
De elfogadtam, mert szeretlek.
Ember, tudod már ki vagyok?
Tudod, honnan jöttem, ki mondott?
Ki küldött? Mit csináltam?
Ha még nem, csak hallgass és figyelj.
Többet nem szólalok
De még egy szót kimondok
Addig szajkózom, míg értelmet nem nyer
Ember, én szeretlek téged.

Hubai Gábor

Az ötödik évszak

Rossz döntéseim végül utolértek.
Mellkasom feszül, jön a rémület.
Talán a vérnyomás – valaha mértem.
Egy újabb évszak kezdődik nélküled.

Sokadik ez már, talán az ötödik.
Mindegy is, hiszen, úgysem érdekel.
Fontosabb ennél, hogy hiába minden,
Akármit próbálok, már nem érlek el.

Elmentél és tényleg nem haragszom,
valaki más jött és én maradtam itt.
Csak maradj erős, csak vigyázz magadra,
s ígérem, megtartom jó emlékeid.

Soha ne értsd meg, mennyit jelentettél,
Soha ne értsd meg, mennyit érsz ma is.
Felejtsd el azt, hogy valaha szeretted,
s én elfelejtem, hogy a közös múlt hamis.

Állásod legyen, otthonod és békéd,
találkozz azzal, akit majd megszeretsz.
Alakuljon minden úgy, ahogy szeretnéd,
– tán belőlem is elhull majd, ahogy nevensz.

Hogy velem mi lesz? Azt végképp nem tudom.
Ezt az évszakot is majd átvészelem.
Tudom, nem jössz, bár néha még szeretném,
váróteremmé züllött életem.

Oktagon

A test most csak egy pohár telve félig,
a bulinak már vége, felébred a város.
Kutyát sétáltat egy vén, mogorva néni,
amott „kis aprót” kér egy lánccдохányos.
Hajadba tép a friss hajnali szél is,
beborítja lassan fásult arcodat,
magányos vagy, küzdöttél, de mégis
egyedül kell megvívod már a harcodat
mit jobb szeretted volna inkább mással,
mint a szív helyén egy véraláfutással,
s már esni kezd – talán ma még tisztára mos –
reméled, míg megváltást kívánva,
az Oktogonnál, a megállóban állva,
a halált várod. Vagy egy villamost.

Baliga Béla

Silentio

Kő esik apadó tóba,
Éjszínű permet a mámor...
Csönd kapkod bele a szóba,
Holdruhás képzet a vándor.
Rebbenve mozdul a puszta,
Gondolat lebben az égen.
Álmait mélyen alussza
Csillag, az ég seregében.
Halmokra hullik a pára,
Feketén csillog az ében,
Tegnapok hullnak a mára,
Mindenik elnyugszik szépen.
Hallgatag fekszik a Semmi,
Rejtekin fénynek és árnynak,
Fehérnek illene lenni,
Nem ilyen seszínű vágynak.
Holdudvar-kerítés csillan,
Lepi az eget az ének,
Tagokon éj ere illan,
Alszanak sorban a vének.
Fény-szívvel lüktet a Hajnal,
Senyved és elfogy az álom,
Hegyen át, feltűzött hajjal
Átsuhan nimfai párom.

Balassa Olívia

Állami gondozás

A lelakott, megsárgult falú pesti bérlakás konyhájának omladozó vakolata ránézésre szinte hullámszott, és néhol szabálytalan szélű lyukakat is kidolgozott magából, salétromvirágot növesztve rajtuk. A konyha köve kopottszerűen tükrözte vissza a lehajtott fejűek szomorúságát. Sarkain lepattogzott négyzetlap kövekből állt össze, amelyek közül néhány annyira elhasználódott már, hogy megrepedt. A bútorzat egy régi, valamikor halványzöldre festett, bevonatától több helyen megszabadult kredencből, egy palackos gáztűzhelyből, mosogatóból és a fal mellett egy, a közepén kifeküdt matracból állt, amelyben akkora mélyedés volt, hogy ha azt a lakásban lakók vízzel megtöltötték volna, akkor akár meg is fürödhettek volna benne. Ez volt Anya birodalma.

Innen hallatszottak be a szobába a sírós hangú kérések. Beszivárogtak az ajtólap melletti réseken és a már itt-ott rozsdafoltos kulcslyukon keresztül is. A Kisfiú már kétértelmű, flusztráló órák hosszú sora óta hallotta odabenn Anya sírós hüppögéseit, amelyek szakadozó panaszos néha szinte rikácsolóvá váló könyörgéseket szakítottak félbe. Odabenn azok új életre keltek. Szertefoszlottak a konyhánál jóval nagyobb, világosabb, szépen kifestett színes helyiségben és ott megváltoztak... Alapzajként töltötték be további funkciójukat.

A gyerekszoba gyerekrezidenciának is beillett volna. Fiús színű: kék, zöld mintás dizájn bútorokkal berendezve, és luxusjátékokkal felszerelve. Anya vette őket azért, hogy a Kisfiú önfeledten játszhasson. Az ajtóval szemben lévő falon hatalmas síkképernyős okostévé terpeszkedett kajánul, szinte teljesen elfoglalva a főfal összes négyzetméterét. Minden körülötte lévő figyelmét magába szippantó feketelyukként működött, állandó társaságot biztosítva a Kisfiúnak. Aljából, mint egy polip hosszú és erős csápjai összekötő zsinórok nyúltak ki. Egyik az X-Boxhoz, másik a laptop-hoz kapcsolódott, a többi csápszínőr pedig a kiegészítők: a kormányok és a joystickok fekete huzala volt. Ezek mind-mind csatlakoztak a feketelyuk tévéhez, a Kisfiú lelki gazdagságát és kreativitását növelendő. A készülék alatt az Alien Blasters 3D valódi virtuális szimulátor, a Motocross 3D valódi motoros szimulátor, és a Racing 3D virtuális kaland valódi autós szimulátor játékok bordósvörös dobozai pöffeszkedtek, tovább tarkítva az összképet. A szoba közepén 2x3 méteres puha és egyszerre kemény Kiddy Farm márkájú szőnyeg tapadt gumialjával a szinte csillogóan fényesre lakkozott parkettához. A szőnyeg közepén egy környezetbarát töltettel ellátott királykék babzsákfotel töltötte be a trón szerepét. Az íróasztal a sarokban IKEA-termék, natúr fenyőfából volt. Anya rendelte az áruházból a Kisfiúnak, aki olyan kevésszer ült le hozzá tanulni, hogy

ennyiért aztán igazán kár volt azt a szegény fiatal fenyőfát megfosztani életének még előtte álló sok-sok lehetőségétől... A szobában édességek is voltak bőven: csoki, cukor, chips, kóla és Bomba! energiaital azért, hogy a Kisfiú fizikailag is elég jól érezze magát. Okostelefon is volt: iPhone XS Max azért, hogy a Kisfiú mindig elérhesse Anyát, ha valami fontos dologra lenne szüksége. Anya sírt a konyhában. Hiába volt a Kisfiú szinte karnyújtásnyira tőle, már nem tudott igazi kapcsolatba kerülni vele. Egyedül volt. Végtelenül elkeseredetten, hónapok óta.

– Kisfiam, tanuljál! Írd le a házi feladatodat, kérlek! Holnap iskola...

Fáradó bömbölését a Kisfiú már nagyon unta. Legszívesebben hangszigetelővel tapasztotta volna be a gyerekszoba ajtajának mindegyik hangbeesztésre képes részét. Összes ablakát, az ajtaját és még a falaik repedéseit is. Úgy érezte az egész világon neki van a legesleghülyébb anyja. Folyamatosan zavarta őt a játékban.

– Hogy nem tudja abbahagyni?!

Éppen okostelefonján a legújabb telefonos applikációt akarta letölteni, hogy játszasson azzal a cool játékkal, amelyikkel osztálytársai is játszanak a matekórakon a pad alatt.

– Tessék, most Anya hülye vinnyogásától már erre sem tudok odafigyelni! Ez már nem lehet igaz!

Elemi erővel hasított a gyermek gyermeki elméjébe a felszabadító gondolat:

– Állami gondozásba adom! Beadom Apa mellé az intézetbe! Hiszen semmi szükségem nincs már rá sem! Csak hátráltatja a beilleszkedésemet az osztálytársaim közé! Ciki! – mondta, magában egyre inkább lelkesedve, a szabadulás közeledtét jelző új gondolatától.

A ötlettől felszabadultnak érezte magát. Az energiaitaltól pörögve, kipirult arcúval, remegő mellkassal, izzadó tenyérrel, először a konzolt a színes szőnyeghez csapta, majd az ajtót feltépve rohant ki a konyhába, hogy gondolatát pillanatokon belül tettek követhessék. Olyan gyorsan haladt, hogy nekiment Anyának. Ahogy összeütköztek, az arcába ordított.

– Elegendem van belőled! Betelt a pohár! Képtelenség együtt élni veled! Nem tudsz alkalmazkodni! Szedd össze a cuccod! Menj el innen! Indulj! Mehetsz Apa után! Te! Megkeserítet az életem!

Aztán hangtalan csend lett.

Anya kislányára meredt tágra nyílt szemekkel, eltátott szájjal. Leperegtek előtte a vidám babakorszak és az ártatlan kisgyermekkor elérhetetlen távolságból rohanva előtörlülő képei. Egy könnycsepp gördült le csüggedt arcán. Szó nélkül beletörődve a megváltoztathatatlanba, csendesen pakolni kezdett. Nagy fekete táskába rakta kopott ruháit, a bögréjét, a fogkeféjét, és egy fényképet a fiáról. Búcsúzott.

– Megölelhetlek? – kérdezte halkán.

– Nem! – válaszolt a Kisfiú a foga között egy szitkozódást visszafojtva, vállait

hátra rántva anyja ölelése elől. Anya keze élettelenül lehanyatlott, arca bezárkózott, mert száját összeszorította, nehogy megbántsa a Kisfiút valamilyen keresetlen szóval, vagy bármivel, akármivel. Többet nem próbálkozott.

Behúzta táskáján a zipzárt, megfésülte festetlen, kopott színű haját. Még egyszer szétnézett kis konyhájában, majd becsukta maga mögött a bejárati ajtót, és elindult lefelé a lépcsőn. Apa már várta őt a ház előtt, az út másik oldalán.

24 © Benkő Imre: Hanoi. Vietnam, 1983

Rump Tímea

Tescovina határa

ad sinistram

Lidércek csókolgatják a füle tövét,
és egész testében megremeg.
Csikorgó fényel töltődik a haj,
vörhenyes ikreket vonzol maga után.

Nem volt mindig ilyen hosszú.
Gyakran játszott a sziklák peremén,
kavicsból falakat rakott a mohába,
vörös hajszálak csurogtak, mint a rókaprém.

Dobokkal gagyarász a zuhatag fogságában
a két szutykos kisfiú.
Sebeket mar emberségükbe a por.
Hiúzok értelme villan homok szemeikbe.

Gyermek szoptatta kölykét azon a hajnalon,
mikor a gubanc fészülhetetlen.
Vértócsa áztat minden nyoszolyát,
rossznyelvek köpnek vöröset, békát, kígyót.

Egyetlen férfi hallgat,
monoton takarítja fel a csendet.
Porolja polcokról a holdat,
vajúdó leánya mellett.

Magzatingbe csavart placenta
darabok úsznak a levegőben.
Elrongyolódott a vánkos,
kérgékbe ragadt a tisztaság.

Vödörben gőzölgő víz
éget le mezsgyéket.
Szálakba csomózott tettek
zugaiba rakódó következményt.

Alma ha lehull a lombról
kopik arcról a képzelet.
Araszolt a kúthoz pólyált karokkal,
vitte felé a szűk anyag.

Fésűt lelt kávéján akadt
a sörtés indulat.
Hajfonat kaparta tekerte
rőt karvaly bordáit.

Hitte magát szűzen a föld felett,
de apák tiltása hordozott ősi lázakat.
A pataknál karcolt a szakáll,
ajka a vízben szaggatta nővé.

Nem volt ott semmi.
Kenyér, határ, vagy feltámadás.
Tollas csőrükben hordták csak
vörösbeigy színei a pogány zsoltárt.